

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/24-36673/2

Podgorica, 29.10.2025.godine

Za: MINISTARSTVO EKOLOGIJE, ODRŽIVOG RAZVOJA I RAZVOJA SJEVERA, IV Proleterske brigade broj 19, Podgorica

gospodinu, Damjanu Čulafiću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine

Veza: Vaš akt br. 04-322/25-1128/1 od 02.06.2025. godine i dopuna br. 04-322/25-1128/7 od 14.10.2025. godine

Poštovani gospodine Čulafiću,

Povodom *Predloga odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Uvidom u dostavljeni materijal, utvrđeno je da se predloženim propisom omogućava primjena u praksi principa „zagađivač plaća“, koji je uveden u Zakon o životnoj sredini kao obaveza plaćanja naknade za velike zagađivače. Naknade su uvedene prvenstveno kako bi se zagađivači životne sredine stimulisali da ulažu u smanjenje emisija zagađujućih materija iz svojih postrojenja i da budu podsticajni da izbjegnu štetu po životnu sredinu.

U vezi sa tekstom Predloga odluke i Izveštajem o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, ukazujemo na to da se Predlogom odluke predviđa povećanje naknada (do 122%) i uvođenje novih naknada u odnosu na važeća rješenja. Predlogom odluke obuhvaćena su i mala i srednja preduzeća koja u okviru svojih poslovnih aktivnosti emituju zagađujuće materije u vazduh i koja su u obavezi da pribave dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija. Propis će izazvati dodatne troškove za operatere postrojenja čija instalisana toplotna snaga prelazi 1 MW.

Kao posebno obrazloženje predlagač propisa ističe da uvođenje novih cijena prati ukupni rast cijena proizvoda i usluga i da bi trebalo dodatno da stimuliše subjekte na optimizaciju otpada, uvođenje boljih tehnologija i odgovornije upravljanje opasnim otpadom, uz povećanje prihoda Eko-fonda i jačanje sistema zaštite životne sredine.

Imajući u vidu prethodno navedeno, s aspekta uticaja na poslovni ambijent, Ministarstvo finansija ukazuje da će Predlog odluke direktno uticati na poslovanje privrednih subjekata, ali i implikacije na životni standard građana, te ukazujemo da se još jednom razmotri opravdanost povećanja postojećih i uvođenja novih naknada.

Uvidom u dostavljeni Predlog i Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni Predlog odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine.

S poštovanjem,

PREDLOG

Na osnovu člana 77 stav 3 Zakona o životnoj sredini ("Službeni list CG", broj 52/16), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

ODLUKU O VISINI NAKNADA, NAČINU OBRAČUNA I PLAĆANJA NAKNADA ZBOG ZAGAĐIVANJA ŽIVOTNE SREDINE

Član 1

Ovom odlukom utvrđuje se visina, način obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine (u daljem tekstu: eko-naknade) za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada.

Član 2

Pravna lica koja u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna su da pribave integrisanu dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduh u skladu sa zakonom, plaćaju naknade za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh, obračunate u skladu sa Prilogom 1.

Član 3

Pravna lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci, plaćaju naknadu za stvaranje i deponovanje opasnog otpada u skladu sa Prilogom 2.

Član 4

Organ uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: organ uprave) utvrđuje obračun eko-naknada iz čl. 2 i 3 ove odluke za tekuću kalendarsku godinu najkasnije do 30. juna, rješenjem o obračunu.

Iznos eko-naknade iz stava 1 ovog člana uplaćuje se na uplatne račune javnih prihoda do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec, u jednakim mjesečnim ratama, s tim da posljednja rata bude uplaćena do 31. decembra tekuće godine za prethodnu godinu.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, iznos eko-naknade se može izmiriti u cjelosti jednokratno najkasnije do 31. decembra tekuće godine za prethodnu godinu.

Sredstva sa uplatnih računa javnih prihoda po osnovu eko-naknada preusmjeravaju se na račun Fonda za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Eko-fond).

Obračun eko-naknada iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu podataka dostavljenih od strane obveznika za prethodnu godinu, u skladu sa posebnim propisima.

Ako obveznik ne plati dospjele obaveze u roku iz stava 2 ovog člana, naplata duga sa pripadajućom kamatom izvršiće se prinudnim putem, u skladu sa propisom kojim se uređuje poreska administracija.

Član 5

Referentna godina za obračun eko-naknada je 2024. godina.

Visina eko-naknade iz člana 1 ovog stava data je u prilogima.

Član 6

Visina eko-naknade iz čl. 2 i 3 ove odluke usklađuje se na godišnjem nivou prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike sa rastom cijena na malo, prema sljedećoj formuli:

$$N = VN \times T$$

gdje je:

N - iznos eko-naknade za tekući obračunski period;

VN - visina eko-naknade za prethodni obračunski period;

T - indeks potrošačkih cijena (CPI) shodno podacima organa uprave nadležnog za statistiku.

Član 7

U slučaju potpunog ili privremenog prestanka poslovanja, statusnih i drugih promjena koje dovode do prestanka rada ili promjene djelatnosti obveznika plaćanja naknade, organ uprave, na zahtjev obveznika, može utvrditi visinu naknade za obračunski period kraći od kalendarske godine.

U slučaju potpunog prestanka poslovanja, odnosno trajnog zatvaranja postrojenja, organ uprave vrši obračun za period koji prethodi trajnom zatvaranju do dana potpunog prestanka poslovanja, odnosno trajnog zatvaranja postrojenja.

Član 8

Prilozi 1 i 2 čine sastavni dio ove odluke.

Član 9

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Uredba o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine ("Službeni list RCG", br. 26/97, 9/00 i 52/00 i "Službeni list CG", br. 33/08, 5/09, 64/09, 40/11, 49/11, 119/22).

Član 10

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:
Podgorica, _____ 2025. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
Mr Miloško Spajić**

PRILOG 1

NAČIN OBRAČUNA NAKNADE ZA ISPUŠTANJE ZAGAĐUJUĆIH MATERIJU U VAZDUH

Eko-naknada za emisije zagađujućih materija u vazduh za postrojenja iz člana 2 ove odluke izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$N = N_1 \times E$$

gdje je:

N_1 – godišnja naknada za jednu tonu emisija koja će se usklađivati na godišnjem nivou u skladu sa članom 6 ove odluke;

E - količina emisija u tonama u kalendarskoj godini;

Naknada za jednu tonu emisija po zagađujućim materijama data je u Tabeli 1 ovog priloga.

Tabela 1 - Naknada za emisije zagađujućih materija u vazduh po toni

Zagađujuća materija	Iznos naknade po toni emisija
Ugljen – monoksid (CO)	6,23 €
Ukupne suspendovane čestice (TSP)	52,84 €
Oksidi sumpora (SOx) izraženi kao sumpor-dioksid (SO ₂)	11,21€
Oksidi azota (NOx) izraženi kao azot-dioksid (NO ₂)	8,97€
Organske materije izražene kao ukupni ugljenik	8,72 €
Amonijak	7,10 €
Gasovita neorganska jedinjenja fluora izražena kao HF	37,76 €
Gasovita neorganska jedinjenja hlora izražena kao HCl	7,48 €

Količina emisija u tonama u kalendarskoj godini izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$E = \bar{e} \times 10^3 \times t$$

gdje je:

E – količina emisija u tonama u kalendarskoj godini;

$\bar{e}$ - prosječna emisija zagađujuće materije u kg/h preračunata na normalne uslove i referentni kiseonik (normalni uslovi su uslovi pri temperaturi od 273,15 K i pritisku od 101,3

kPa). Ako su dostupni rezultati samo jednog mjerenja, za prosječnu emisiju uzimaju se rezultati tog mjerenja;

t- vrijeme rada postrojenja u satima. Ako operater nije dostavio podatke o radnim satima, smatraće se da je postrojenje radilo maksimalni broj radnih sati tokom godine $24 \times 365 = 8,760$ h.

Posljednji izvještaj o mjerenju emisija i broj radnih sati postrojenja za prethodnu godinu dostavljaju se do 31. marta tekuće godine.

Izvještaj o mjerenju emisija ne smije biti stariji od:

- pet godina ukoliko je odnos između emitovanog i graničnog masenog protoka ≤ 1 ;
- tri godine ukoliko je emitovani maseni protok jedan do dva puta veći od graničnog masenog protoka;
- godinu dana ukoliko je emitovani maseni protok više od dva puta veći od graničnog masenog protoka.

Emisioni faktori

Ako se, usljed tehničkih karakteristika postrojenja, mjerenjem ne može utvrditi maseni protok i količina zagađujućih materija emitovanih u vazduh, obračun naknade se vrši na osnovu emisionih faktora propisanih EMEP/EEA metodologijom za izradu inventara emisija prema sljedećoj formuli:

$$E = E_f \times 10^6 \times A$$

gdje je:

E_f – emisioni faktor za zagađujuću materiju, po vrsti goriva, izražen u g/GJ;

A – godišnja potrošnja goriva u GJ;

E - ukupna godišnja emisija izražena u tonama.

Godišnja potrošnja goriva u GJ (gigadžulima) izračunava se na osnovu potrošnje goriva u tonama, odnosno kubnim metrima, koja se množi sa prosječnom neto kaloričnom vrijednošću goriva (NKV) datom u Tabeli 2 ovog priloga.

Tabela 2 – Neto kalorična vrijednost goriva

Energent	Prosječna neto kalorična vrijednost (GJ)
Mrki ugalj	9.2
Briketi mrkog uglja	17.6
Treset	9.6
Sirova nafta	42.3
Tečni prirodni gas	44.2
Gasno ulje/dizel	40.4
Motorni benzin	44.3
Lož ulje	40.4
Tečni naftni gas	47.3
Rafinerijski gas	49.5
Industrijski alkohol	40.2
Bitumen	40.2
Ostali naftni derivati	40.2
Drvo za ogrijev, drveni ostaci	12.6
Drveni ugalj	29.5

Za izračunavanje emisija amonijaka iz postrojenja za uzgoj domaćih životinja (farme) obračun naknade se vrši na osnovu emisionih faktora za upravljanje stajnjakom propisanih EMEP/EEA metodologijom za izradu inventara emisija tako što se broj životinja množi sa odgovarajućim faktorom po vrsti životinja i vrsti stajnjaka (tečan ili čvrst), u skladu sa sljedećom formulom:

$$E = E_f \times AAP$$

gdje je:

E_f – emisioni faktor po vrsti životinja i vrsti stajnjaka;

AAP – prosječna godišnja populacija određene vrste životinja;

E - ukupna godišnja emisija izražena u tonama.

GODIŠNJE EKO-NAKNADE ZA STVARANJE I DEPONOVANJE OPASNOG OTPADA

Godišnja naknada za stvaranje i/ili deponovanje opasnog otpada iz člana 3 ove odluke izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$N_o = K_o \times N_{ip}$$

gdje je:

N_o – visina godišnje naknade za stvaranje i/ili deponovanje opasnog otpada, koja će se usklađivati na godišnjem nivou u skladu sa članom 6 ove odluke;

K_o – količina opasnog otpada stvorenog i/ili deponovanog na godišnjem nivou;

N_{ip} – visina naknade od 424.28 € po toni, uvećana za indeks potrošačkih cijena u skladu sa članom 6 ove odluke.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni osnov za donošenje Odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine sadržan u članu 77 stav 3 Zakona o životnoj sredini ("Službeni list CG", broj 52/16, 73/19, 84/24), kojim je propisano da visinu, način obračuna i plaćanja eko-naknada, koje su dužni da plaćaju pravna i fizička lica za: ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada, utvrđuje Vlada.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE

Vlada Crne Gore na sjednici od 22. novembra 2018. godine donijela je Odluku o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu Eko-fonda). Eko-fond je osnovan na temelju člana 76 Zakona o životnoj sredini u cilju prikupljanja i distribucije finansijskih sredstava za zaštitu, očuvanje, održivo korišćenje i unapređivanje životne sredine i klimatsko-energetske oblasti. Članom 76 stav 3 Zakona definisano je da se sredstva za finansiranje Eko-fonda obezbjeđuju, između ostalog, od eko-naknada. Shodno članu 77 Zakona, eko-naknade su naknade zbog zagađivanja životne sredine koje se plaćaju po principu "zagađivač plaća", koje su dužne da plaćaju pravna i fizička lica za: ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada. Takođe, članom 92 Zakona propisano da će se do osnivanja Eko-fonda sredstva od eko-naknada uplaćivati u budžetu Crne Gore.

Razlozi za donošenje ove Odluke su utvrđivanje visine naknada, način obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine (u daljem tekstu: eko-naknade) za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada, sa ciljem smanjenja emisija zagađujućih materija u životnu sredinu, prvenstveno vazduh, kao i potencijalnih rizika za zdravlje ljudi.

Odluka će se primjenjivati na: pravna lica koja u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna su da shodno zakonu pribave integrisanu dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija i na pravna lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci.

Takođe, kao razlog za donošenje ove Odluke je i činjenica da se više neće plaćati eko naknade za uvoz supstanci koje uništavaju ozonski omotač, a što je utvrđeno važećom Uredbom o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine ("Službeni list RCG", br. 26/97, 9/00, 52/00, "Službeni list CG", br. 33/08, 5/09, 64/09, 40/11, 49/11, 119/22). Naime, shodno Zakonu o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena ("Sl. list CG", broj 073/19, 84/2024) i Uredbom o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama ("Sl. list CG", br. 079/21) uvoz ovih supstanci je zabranjen od 1 januara 2025. godine. Takođe, ukazujemo da se prethodnih godina uvozila, odnosno bio je dozvoljen uvoz, samo supstance HCFC 22 i za istu se plaćala naknada.

Predlogom Odluke prvenstveno se želi postići uspostavljanje unaprijeđenog i funkcionalnijeg sistema obračuna i naplate eko-naknada, kao i utvrđivanje jediničnog iznosa eko-naknada na način da budu uporedivi sa onima u zemljama u regionu i usklađeni sa indeksom potrošačkih cijena, kao i podsticajni za pravna lica na način da ih podstiču na sprovođenje mjera u cilju smanjenja emisija zagađujućih materija u životnu sredinu.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA

Predlog Odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine ne zahtijeva usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 Predloga odluke definisano je da se ovom odlukom utvrđuje visina eko-naknada, način obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada.

Članom 2 Predloga odluke utvrđeno je da pravna lica koja u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna su da pribave integrisanu dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduh u skladu sa zakonom, plaćaju naknadu za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh. Obračun naknada se vrši u skladu sa Prilogom 1.

Članom 3 Predloga odluke utvrđeno je da pravna lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci, plaćaju naknadu za stvaranje i deponovanje opasnog otpada. Obračun naknada se vrši u skladu sa Prilogom 2.

Pri navedenom ukazujemo da je zagađivač svako privredno društvo, preduzetnik ili drugo pravno lice koje posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja uzrokuje ili može uzrokovati zagađenje životne sredine i/ili koje je upisano u katastar zagađivača. Katastar zagađivača životne sredine vodi Agencija za zaštitu životne sredine, koji se izrađuje na osnovu podataka koje dostavljaju zagađivači – obveznici dostavljanja podataka shodno zakonu. Katastar zagađivača sadrži podatke o: izvorima, vrsti, količini emisija, načinu i mjestu ispuštanja, broju radnih sati, prenosu i odlaganju zagađujućih materija i načinu i mjestu ispuštanja, broju radnih sati, prenosu i odlaganju zagađujućih materija i otpada u životnu sredinu. Zagađivač je dužan, da podatke za potrebe katastra zagađivača dostavlja najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu, Agenciji za zaštitu životne sredine.

Visina, obračun način i rokovi plaćanja naknada za emisije pojedinačnih izvora zagađivanja vazduha i stvaranje i deponovanje opasnog otpada utvrđuju se rešenjem koje donosi Agencija za zaštitu životne sredine, a što je propisano članom 4 Predloga odluke. Dalje, je ovim članom definisano da se eko-naknade uplaćuju na uplatne račune javnih prihoda do 20-og u mjesecu za prethodni mjesec, u jednakim mjesečnim ratama, s tim da poslednja rata bude uplaćena do 31. decembra tekuće godine za prethodnu godinu. Izuzetno, iznos eko-naknade se može izmiriti u cjelosti jednokratno najkasnije do 31. decembra tekuće godine za prethodnu godinu. Sredstva sa uplatnih računa javnih prihoda po osnovu eko-naknada preusmjeravaju se na račun Eko-fonda. Ukoliko obveznik ne plati dospjele obaveze u propisanom roku naplata duga sa pripadajućom kamatom izvršiće se prinudnim putem, u skladu sa propisima kojima se uređuje poreska administracija.

Članom 5 Predloga odluke utvrđeno je da je referentna godina za obračun eko-naknada 2024. godina, te da je visina eko-naknade data je u prilogima, koji čine sastavni dio ove odluke.

Visina eko-naknade usklađuje se na godišnjem nivou prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike sa rastom cijena na malo, prema formuli datoj u članu 6 Predloga odluke.

Članom 7 Predloga odluke se definiše i način utvrđivanja visine eko-naknade u slučaju potpunog ili privremenog prestanka poslovanja, statusnih i drugih promjena koje dovode do prestanka rada ili promjene djelatnosti obveznika plaćanja naknade.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje da važi Uredba o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine ("Službeni list RCG", br. 26/97, 9/00, 52/00, "Službeni list CG", br.33/08, 5/09, 64/09, 40/11, 49/11, 119/22), što je utvrđeno članom 9 Predloga odluke.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVE ODLUKE

Za sprovođenje Odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine nije potrebno obezbjeđivati posebna sredstva u Budžetu Crne Gore, što je i navedeno u RIA obrascu.

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EKOLOGIJE, ODRŽIVOG RAZVOJA I RAZVOJA SJEVERA
NAZIV PROPISA	Predlog odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
- Članom 77 Zakona o životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 52/16, 73/19, 84/24) propisano je da se eko-naknade zbog zagađivanja životne sredine plaćaju po principu „zagađivač plaća“, i da su iste dužna da plaćaju pravna i fizička lica za: ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada. Takođe, članom 92 predmetnog zakona propisano je da će se do osnivanja Eko-fonda sredstva od eko-naknada uplaćivati u budžet Crne Gore. - Vlada Crne Gore je na sjednici od 22. novembra 2018. godine donijela Odluku o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu Eko-fonda). Eko-fond je osnovan na temelju člana 76 Zakona o životnoj sredini, u cilju prikupljanja i distribucije finansijskih sredstava za zaštitu, očuvanje, održivo korišćenje i unaprjeđivanje životne sredine i oblasti klime i energetike. Članom 76 stav 3 ovog zakona definisano je da se sredstva za finansiranje Eko-fonda obezbjeđuju, između ostalog, od <i>eko-naknada</i>. - Razlozi za donošenje ove Odluke su utvrđivanje visine naknada, način obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine (u daljem tekstu: eko-naknade) za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada, sa ciljem smanjenja emisija zagađujućih materija u životnu sredinu, prvenstveno vazduh, kao i potencijalnih rizika za zdravlje ljudi. Takođe, kao razlog za donošenje ove Odluke je i činjenica da se više neće plaćati eko naknade za uvoz supstanci koje uništavaju ozonski omotač, a što je utvrđeno važećom Uredbom o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine ("Službeni list RCG", br. 26/97, 9/00, 52/00, "Službeni list CG", br. 33/08, 5/09, 64/09, 40/11, 49/11, 119/22). Naime, shodno Zakonu o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena ("Sl. list CG", broj 073/19, 84/2024) i Uredbom o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama ("Sl. list CG", br. 079/21) uvoz ovih supstanci je zabranjen od 1 januara 2025. godine. - Predlogom odluke prvenstveno se želi postići uspostavljanje unaprijeđenog i funkcionalnijeg sistema obračuna i naplate eko-naknada, kao i utvrđivanje jediničnog iznosa eko-naknada na način da bude uporediv sa onima u zemljama u regionu i usklađen sa indeksom potrošačkih cijena, a sa druge strane da bude podsticajan za pravna i fizička lica na način da ih podstakne na sprovođenje mjera u cilju smanjenja emisija zagađujućih materija u životnu sredinu. - Odluka će se primjenjivati na: pravna lica koja u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna su da shodno zakonu pribave integrisanu dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija i pravna lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci.	

- Zagađenje vazduha ugrožava sve građane Crne Gore, a naročito osjetljive grupe kao što su djeca, trudnice, stara lica i hronični bolesnici. Posljednje procjene Evropske agencije za životnu sredinu su da se u Crnoj Gori na godišnjem nivou 680 preuranjenih smrti može pripisati lošem kvalitetu vazduha.
- Bez primjene principa „zagađivač plaća“ negativni uticaji zagađenja na zdravlje ljudi mogu se samo multiplicirati.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Predloženim propisom se omogućava da se u praksi primijeni princip "zagađivač plaća" koji je uveden u Zakon o životnoj sredini kao obaveza plaćanja naknade za velike zagađivače. Naknade su uvedene prvenstveno kako bi se zagađivači životne sredine stimulisali da ulažu u smanjenje emisija zagađujućih materija iz svojih postrojenja i da budu podsticajni da izbjegnu štetu po životnu sredinu.
- Osnovu funkcionisanja Eko-fonda predstavljaju finansijska sredstva koja se prikupljaju po osnovu naknada za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i naknade za stvaranje i deponovanje opasnog otpada. Prihodi od eko-naknada prikupljena na osnovu ove Odluke će se namjenski koristiti za: finansiranje pripreme, sprovođenja i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti na državnom i lokalnom nivou, u cilju očuvanja, održivog korišćenja, zaštite i unaprjeđivanja stanja u oblasti životne sredine, klimatskih promjena, energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora energije, kao osnovnih uslova održivog razvoja i ostvarivanje prava građana na zdravu životnu sredinu.
- Zagađivač je svako privredno društvo, preduzetnik ili drugo pravno lice koje posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja uzrokuje ili može uzrokovati zagađenje životne sredine i/ili koje je upisano u katastar zagađivača. Katastar zagađivača životne sredine vodi Agencija za zaštitu životne sredine, koji se izrađuje na osnovu podataka koje dostavljaju zagađivači, koji su obveznici dostavljanja podataka shodno zakonu. Katastar zagađivača sadrži podatke o: izvorima, vrsti, količini emisija, načinu i mjestu ispuštanja, broju radnih sati, prenosu i odlaganju zagađujućih materija i otpada u životnu sredinu. Zagađivač je dužan da podatke za potrebe katastra zagađivača dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu.
- Ovim predlogom Odluke propisuju se visina eko-naknada i način usklađivanja iste na godišnjem nivou, način obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada. Visina, obračun, iznos i rokovi plaćanja naknada za emisije pojedinačnih izvora zagađivanja vazduha i stvaranje i deponovanje opasnog otpada utvrđuje se rješenjem koje donosi Agencija za zaštitu životne sredine. Predlogom odluke je definisano da se sredstva od eko-naknada uplaćuju na uplatne račune javnih prihoda nakon čega će se preusmjeravati na račun Eko-fonda. Ukoliko obaveznik ne plati dospelje obaveze u propisanom roku naplata duga sa pripadajućom kamatom izvršiće se prinudnim putem, u skladu sa propisima kojima se uređuje poreska administracija.
- Predlogom odluke se definiše i način utvrđivanja visine eko-naknade u slučaju potpunog ili privremenog prestanka poslovanja, statusnih i drugih promjena koje dovode do prestanka rada ili promjene djelatnosti obveznika plaćanja naknade.

- Ciljevi definisani ovim propisom su usklađeni sa Nacionalnom strategijom upravljanja kvalitetom vazduha, Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine i strateškim ciljevima postavljenim u okviru pregovaračkog procesa sa EU.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Donošenje Odluke o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine definisano je kao obaveza članom 77 stav 3 Zakona o životnoj sredini, kojim je propisano da visinu, način obračuna i plaćanja eko-naknada koje su dužni da plaćaju pravna i fizička lica za: ispuštanje zagađujućih materija u vazduh i stvaranje i deponovanje opasnog otpada, utvrđuje Vlada.
- "Status quo" za rješenje ovog problema se ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se radi o ključnim pitanjima koje treba urediti na način da se obezbijedi potpuna i efikasna implementacija Zakona o životnoj sredini. Naime, nedonošenjem navedene Odluke Eko-fond neće biti u mogućnosti da započne aktivnosti namjenskog ulaganja u projekte, programe i ostale aktivnosti zaštite životne sredine, klimatskih promjena i unapređenja energetske efikasnosti u skladu sa ostvarenim prihodima, kao i da pruža tehničku podršku privrednim subjektima, lokalnoj samoupravi, državnim organima i pojedincima u pripremi projekata, programa ili implementaciji aktivnosti u oblasti zaštite životne sredine, klimatskih promjena i unapređenja energetske efikasnosti. Drugim riječima, nedonošenje Odluke dovelo bi do nemogućnosti planiranih aktivnosti predviđenih godišnjim Programom rada i finansijskim planom Eko-fonda koji je upravo zasnovan na raspoloživim finansijskim sredstvima prihodovanih naplatom eko-naknada koje su predmet ove Odluke. Takođe, ovo je i jedan od načina podrške za implementaciji obaveza preuzetih u okviru Poglavlja 27- Životna sredina i klimatske promijene.
- Sufinansiranjem projekata u oblasti životne sredine i klimatsko-energetske oblasti, Eko-fond će djelovati i kao jedan od pokretača privrednog i infrastrukturnog razvoja Crne Gore, sve uz uvažavanje najviših standarda zaštite životne sredine.
- Preferirana opcija podrazumijeva primjenu principa "zagađivač plaća" što dovodi istovremeno do poboljšanja efikasnosti u okviru ekonomskog sistema, jer se kroz isti nameće „optimalan“ nivo zagađenja koji je ekonomski najefikasniji. Za adekvatnu primjenu ovog principa neophodno je definisati opštu politiku primjene principa kroz donošenje ovog podzakonskog akta i odgovarajuće institucionalno okruženje, utvrditi sve izvore zagađenja, načine mjerenja zagađenja, definisati obveznike plaćanja, kriterijume za obračun, visinu i način obračuna i plaćanja naknade i druge elemente.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**

- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Odluka će se primjenjivati na: pravna lica koja u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna su da shodno zakonu pribave integrisanu dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija i pravna lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci. Stoga, rješenja predviđena ovim propisom direktno utiču na operatere postrojenja koji svoje poslovanje moraju usaglasiti sa propisanim graničnim vrijednostima emisija. Indirektno, primjena ovog propisa imaće pozitivan uticaj na kompletnu populaciju, jer se smanjenjem zagađenja vazduha unaprijeđuje javno zdravlje i obezbjeđuju bolji uslovi života, kroz poboljšano stanje životne sredine.
- Odluka će se takođe primjenjivati na pravna lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci i koja će plaćati naknadu za stvaranje i deponovanje opasnog otpada. Godišnja naknada za stvaranje i/ili deponovanje opasnog otpada izračunavaće se kao proizvod količine opasnog otpada stvorenog i/ili deponovanog na godišnjem nivou i visine naknade po toni uvećane za indeks potrošačkih cijena.
- Primjena propisa neće izazvati troškove za građane. Ovom odlukom će se proširiti obuhvat obveznika plaćanja eko-naknade čime će se doprinijeti primjeni načela „zagađivač plaća“. Eventualni troškovi će zavisiti od slučaja do slučaja od tipa i snage postrojenja i vrste goriva koja se koristi, kao i od činjenice da li postrojenje već zadovoljava propisane uslove. Takođe, korišćenje raznih inovativnih rješenja za povećanje energetske efikasnosti postrojenja za sagorijevanje kreće se u širokim rasponima visine troškova, u zavisnosti od korišćene tehnologije.
- Visina eko-naknade će se usklađivati na godišnjem nivou sa rastom cijena na malo i utvrđivati kao proizvod visine eko-naknade za prethodni obračunski period i indeksa potrošačkih cijena (CPI), shodno podacima organa uprave nadležnog za statistiku.
- Pozitivne posljedice poboljšanja kvaliteta vazduha u velikoj mjeri premašuju predviđene troškove, jer pored pozitivnih uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu uvođenje ekonomskih instrumenata za zaštitu životne sredine, kroz naplatu eko-naknada kao mehanizma stimulacije za promjene ponašanja, može se uticati na preduzeća da smanje nivo štetnih emisija pri proizvodnim procesima, kao i stvaranja i deponovanja opasnog otpada.
- Propis može pozitivno uticati na razvoj privrednih subjekata koji se bave inovativnim rješenjima u oblasti grijanja objekata i tehnoloških rješenja u industriji. Propis nema uticaja na tržišnu konkurenciju.
- Administrativno opterećenje vezano za ovu Odluku odnosiće se na Agenciju za zaštitu životne sredine, zaduženu za vođenje katastra zagađivača, kao i na rad ekološke inspekcije zaduženu za kontrolu ovih postrojenja. Iako se propisom uređuju obaveze operatera postrojenja za sagorijevanje u pogledu zaštite životne sredine i pravnih lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad, propis ne predstavlja biznis barijeru.
- Uzimajući u obzir da se važeći propis nije mijenjao po pitanju naknada od 2011. godine, predlogom Odluke željelo se postići usaglašavanje iznosa eko-naknada sa cijenama na tržištu (posebno energenata). Kao jedini dostupni, a ujedno i relevantni podaci koji su mogli biti uzeti u obzir je Indeks potrošačkih cijena (CPI) Zavoda za statistiku. Prateći navedeni indeks, od bazne 2001. godine, pa do 2024. godine dobijen je iznos za emisije zagađujućih materija prikazan u tabeli. Dodatno, prilikom izrade propisa, analizirane su visine istih eko-naknada u regionu, koje su znatno veće od iznosa predviđenih važećom Uredbom u Crnoj Gori.

Eko-naknada	Postojeća Uredba	Nova Odluka
benzo(a)piren	180.67 €	402.20 €
ugljen monoksid - CO	2,225.00 €	4,953.17 €
sumporni oksidi izraženi kao SO ₂	4,005.00 €	8,915.70 €
azotni oksidi izraženi kao NO ₂	3,204.00 €	7,132.56 €
gasovita neorganska jedinjenja fluora izražena kao HF	13,483.00 €	30,015.09 €
gasovita neorganska jedinjenja hlora izražena kao HCl	2.67 €	5.94 €
organske materije izražene kao ukupni ugljenik	3,115.00 €	6,934.44 €
olovo, nikl, hrom, kadmijum i živa	31,550.00 €	70,234.82 €
mangan i bakar	8.90 €	19.81 €
piren	26.70 €	59.44 €
fenatren	26.70 €	59.44 €
antracen	26.70 €	59.44 €
ukupne praškaste materije	18,868.00 €	42,002.87 €
stvaranje otpada	151.51 €	337.28 €
deponovanje otpada	75.75 €	168.63 €

- Analiza uticaja - Trenutni izvori finansiranja osnovnih djelatnosti Eko-fonda i osnov planiranja realizacije projektnih aktivnosti su prevashodno sredstva obezbijedena od naplate eko-naknada zbog zagađivanja životne sredine (ispuštanja zagađujućih materija u vazduh, uvoz supstanci koje uništavaju ozonski omotač i stvaranje i deponovanje opasnog otpada) koje se plaćaju po principu „zagađivač plaća”, shodno članu 77 Zakona o životnoj sredini. Visina, način obračuna i plaćanja navedenih eko-naknada definisana je Uredbom o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine ("Službeni list RCG", br. 26/97, 9/00, 52/00, "Službeni list CG", br. 33/08, 5/09, 64/09, 40/11, 49/11, 119/22). S obzirom da se radi o starijem propisu i da je u međuvremenu osnovan Eko-fond, donošenje nove Odluke je bilo neophodno kako bi se ispunile obaveze propisane Zakonom o životnoj sredini. Takođe, izmjene navedene Uredbe su pokrenute prvenstveno sa ciljem uspostavljanja unaprijeđenog i funkcionalnijeg sistema obračuna i naplate eko-naknada, a prevashodno kroz unapređenje katastra zagađivača koji vodi Agencija za zaštitu životne sredine.
- Novom Odlukom jedinični iznosi eko-naknada biće povećani na način da budu uporedivi s istim u zemljama u regionu i usklađeni sa indeksom potrošačkih cijena prema podacima nadležnog organa za poslove statistike, kao i podsticajni za pravna lica na način da ih podstiču na sprovođenje mjera u cilju smanjenja emisija štetnih materija u životnu sredinu. Predlogom Odluke eko-naknada će se plaćati na osnovu zagađenja koje zagađivač prouzrokuje, odnosno, shodno zagađenju koje ispuštaju u životnu sredinu ili količine opasnog otpada koji stvaraju i deponuju, određivaće se i visina naknade. Odluka će se primjenjivati na: pravna lica koja obavljaju djelatnosti koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i dužna su da shodno zakonu pribave integrisanu dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija i pravna lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci. Ovakvom naplatom ekološke naknade naša zemlju potpuno će ispuniti i standarde Evropske unije u toj oblasti, a povećaće i izdvajanja za troškove životne sredine od 0,8 do jedan odsto BDP-a, što je i prosjek Unije. Naime, Zakonom o zaštiti vazduha izvori zagađivanja vazduha su stacionarni i pokretni emisijski izvori, kao i pojedini proizvodi i aktivnosti koji uzrokuju emisije zagađujućih materija u vazduhu. Stacionarni izvori su:- tačkasti, kod kojih se zagađujuće

materije ispuštaju u vazduh kroz za to oblikovane ispuste (postrojenja, tehnološki procesi, industrijski pogoni, uređaji i građevine i dr.), i- difuzni, kod kojih se zagađujuće materije unose u vazduh bez određenih ispusta/dimnjaka (uređaji, površine i druga mjesta). Pokretni izvori su prevozna sredstva (motorna vozila, lokomotive, plovni objekti, avioni i dr.), radne mašine, radna vozila, građevinske i poljoprivredne mašine, oprema i uređaji, u skladu sa evropskim standardima, koja ispuštaju zagađujuće materije u vazduh. Proizvodi i aktivnosti koji uzrokuju emisije zagađujućih materija u vazduh su: proizvodi iz grupe boja i lakova, goriva i drugi slični proizvodi i aktivnosti kao što su lijepljenje, plastificiranje, laminiranje, impregniranje, hemijsko čišćenje, štampanje, bojenje i lakiranje vozila, skladištenje i pretakanje goriva.

- Članom 39 Zakona o zaštiti vazduha propisana je obaveza da pravna lica i preduzetnici koji u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha su dužni da pribave dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu od Agencije za zaštitu životne sredine, kao i da obezbijede: tehničke mjere za sprečavanje ili smanjivanje emisija u vazduh, uračunavanje troškova zaštite vazduha od zagađivanja u okviru investicionih i proizvodnih troškova i vođenje evidencije o utrošenim sredstvima, praćenje uticaja djelatnosti na kvalitet vazduha, kao i druge mjere zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima. Uredbom o djelatnostima koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha utvrđuju se djelatnosti koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha. Dalje, Uredbom o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora propisuju se granične vrijednosti emisija zagađujućih materija i druge mjere zaštite vazduha od emisija iz stacionarnih izvora i aktivnosti koje uzrokuju emisije zagađujućih materija u vazduh. Navedenom Uredbom su definisane granične vrijednosti emisija za ukupne praškaste materije, granične vrijednosti emisija za praškaste neorganske materije, granične vrijednosti emisije za neorganske gasovite materije, granične vrijednosti emisija za organske materije, itd., kao i metoda mjerenja i/ili izračunavanjem emisionih parametara na osnovu rezultata mjerenja emisija zagađujućih materija u vazduh.
- Zakonom o industrijskim emisijama ("Službeni list Crne Gore", br. 017/19, 003/23, 034/24, 084/24) uređuju se mjere za sprečavanje i kontrolu emisija koje nastaju iz industrijskih postrojenja, a mogu imati negativne uticaje na zdravlje ljudi, životnu sredinu ili materijalna dobra i druga pitanja od značaja za integrisano sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine. Dalje, vrste aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola propisane su Uredbom o vrstama aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola ("Službeni list Crne Gore", br. 068/19 od 13.12.2019). Za rad postrojenja i obavljanje njegove aktivnosti operater pribavlja dozvolu nadležnog organa koja sadrži naročito podatke o izvorima emisija koje potiču iz postrojenja. Dozvolom se utvrđuju uslovi za rad postrojenja i obaveze operatera, u zavisnosti od prirode aktivnosti i njihovog uticaja na životnu sredinu.
- Granične vrijednosti emisija za srednja postrojenja za sagorijevanje koja nijesu u sastavu postrojenja kojima se integrisana izdaje dozvola utvrđuju se dozvolom o dozvoljenim emisijama u skladu sa posebnim propisima iz oblasti zaštite vazduha. Granične vrijednosti emisija iz postrojenja za sagorijevanje, način izračunavanja graničnih vrijednosti za postrojenja koja koriste više vrsta goriva, stope odsumporavanja i način mjerenja emisija iz postrojenja za sagorijevanje propisuje Vlada.
- Katastar zagađivača životne sredine vodi Agencija za zaštitu životne sredine, koji se izrađuje na osnovu podataka koje dostavljaju zagađivači - obveznici dostavljanja podataka shodno Zakonu o životnoj sredini. Katastar zagađivača sadrži podatke o: izvorima, vrsti, količini emisija, načinu i mjestu ispuštanja, broju radnih sati, prenosu i odlaganju zagađujućih materija i otpada u životnu sredinu. Zagađivač je dužan, da podatke za potrebe katastra zagađivača dostavlja najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu, Agenciji za zaštitu životne sredine. Osnovica za obračunavanje eko-naknade za emisije jeste godišnja količina emisije SO₂ i/ili NO₂ i/ili praškastih materija, odnosno proizvedenog ili odloženog opasnog otpada u tonama, prema podacima iz Katastra zagađivača životne

sredine tj. rezultata mjerenja u skladu sa propisom o graničnim vrijednostima emisije, načinu i rokovima mjerenja i evidentiranja podataka, odnosno u skladu sa realizovanom proizvodnjom i stvorenom količinom opasnog otpada.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem navedenih zakona i propisa, vrši ekološka inspekcija. U vršenju inspekcijskog nadzora ekološki inspektor ima ovlaštenje da utvrdi da li: zagađivač sprovodi monitoring u skladu sa zakonom i zagađivači dostavljaju podatke za potrebe vođenja katastra zagađivača.

- Eko-naknade koje će plaćati pravna lica shodno Predlogu odluke ne predstavljaju nametnuti teret, nego kao njihov stvarni doprinos zaštiti svih segmenata životne sredine i zdravlja ljudi, i sredstva će se namjenski i transparentno trošiti kroz Fond za zaštitu životne sredine ulaganjem u projekte zaštite životne sredine, klimatskih promjena i unapređenja energetske efikasnosti.
- Obveznici plaćanja eko-naknade uključuju sva pravna lica koja utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha i koja su dužna da pribave integrisanu dozvolu ili dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija. To obuhvata i mala i srednja preduzeća, ukoliko spadaju u navedenu kategoriju po djelatnosti i emisiji.
- Operateri postrojenja toplotne snage >1 MW su obavezni da pribave dozvole za emisije i da plaćaju eko-naknadu, čiji se iznos obračunava u zavisnosti od vrste i količine emisija, broja radnih sati, vrste goriva i CPI indeksa.

Prikaz zagađivača sa obavezom plaćanja eko-naknada u prethodnom periodu (prosjeak posljednje 2 godine):

Subjekat	Tip naknade	2022 (izdato 2023)	2023 (izdato 2024)	Prosjeak
EPCG - TE Pljevlja	Emisije u vazduh	€212,550.40	€220,676.09	€216,613.25
EPCG	Opasni otpad	€20,648.90	€12,702.21	€16,675.56
Rudnik uglja	Opasni otpad	€11,490.47	€15,061.54	€13,276.01

Projekcija naknada po novim cijenama: Ako se zadrži isti obim emisije kao 2023. godine, a primijeni povećanje jediničnih cijena (u prosjeku oko 2.23x), nova naknada za TE Pljevlja bi iznosila oko **€492,107.70**. Mala i srednja preduzeća će plaćati naknadu ukoliko ispunjavaju uslove za pribavljanje dozvola za emisije. Postrojenja veće toplotne snage od 1 MW će imati dodatne troškove. Ukupni prihodi Eko-fonda će rasti proporcionalno povećanju cijena i broju obveznika.

Predlogom odluke obuhvaćena su i mala i srednja preduzeća (MSP) koja u okviru svojih poslovnih aktivnosti emituju zagađujuće materije u vazduh i koja su u obavezi da pribave dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija. Shodno Zakonu o zaštiti vazduha i Zakonu o industrijskim emisijama, ova obaveza se odnosi na sve subjekte čije emisije premašuju granične vrijednosti propisane Uredbom, bez obzira na veličinu pravnog lica.

Propis će izazvati dodatne troškove za operatere postrojenja čija instalisana toplotna snaga prelazi 1 MW. Naknada se izračunava na osnovu količine emitovanih zagađujućih materija pomnoženih sa jediničnim iznosima utvrđenim u Odluci, koji su viši u odnosu na prethodnu regulativu i dodatno se usklađuju godišnje sa indeksom potrošačkih cijena (CPI). Uzimajući u obzir podatke o prethodnim plaćanjima eko-naknada na osnovu izdatih rješenja u prethodne dvije godine, prikazani su iznosi za najreprezentativnije zagađivače: **(EPCG - TE Pljevlja: €212,550.40 i €220,676.09; EPCG: €20,648.90 i €12,702.21; Rudnik uglja:**

€11,490.47 i €15,061.54). Ako se pretpostavi nastavak poslovanja istim intenzitetom i primjena novih cijena, očekuje se porast obaveza i do 2.5 puta.

Naknade ne predstavljaju neproporcionalan teret jer se obračun vrši na osnovu stvarno emitovanih količina, a omogućena je i fleksibilna dinamika plaćanja. Na osnovu podataka iz prethodno izdatih rješenja za eko-naknade, izvršena je analiza troškova vezanih za stvaranje i deponovanje opasnog i medicinskog otpada kod relevantnih subjekata.

U tabeli ispod dati su iznosi eko-naknada za stvaranje i deponovanje opasnog otpada u 2022, 2023 i 2024. godine, a za dio subjekata i 2025. godini i na osnovu prosječnog iznosa naknada u periodu 2022-2024/2025 prikazano povećanje/smanjenje iznosa naknade za 2026 u procentima prema obračunu istih po novoj Odluci.

Naknada za stvaranje i deponovanje opasnog otpada	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025(€)	Prosjek 2022-2024/25 (€)	Povećanje/smanjenje u % (2026 vs prosjek)
EPCG	13,153.04	20,648.90	12,702.21	-	15,501.38	-18.05
Rudnik uglja	13,312.99	11,490.47	15,061.54	17,944.46	14,452.36	24.16
CEDIS	72,092.10	4,925.13		6,930.06	27,982.43	-75.23
CGES	11,304.66	18,878.14	85,148.62	55,552.65	42,721.01	30.03
Genex.me	1,378.74	1,133.29	1,819.63	-	1,443.88	26.02
Zavod za transfuziju CG	770.13	1,261.32	1,404.19	1,693.08	1,282.18	32.04
Crna Gora put	324.39	387.86	330.29	-	347.51	-4.95
JZU DZ Ulcinj	-	117.26	137.87	165.93	140.35	18.22
JZU DZ HN	-	587.04	611.25	-	599.14	2.02
Daido	474.23	809.06	680.27	-	654.52	3.93
Crnogorski Telekom	7,914.88	4,439.24	2,731.72	12,701.08	6,946.73	82.83
Telemach	268.17	151.51	212.11	212.11	210.97	0.54
Opšta bolnica Cetinje	-	507.55	528.76	565.13	533.81	5.86

Navar Montenegro	1,451.45	1,431.76	1,374.19	1,031.77	1,322.29	-21.97
Aerodromi CG	1,855.24	1,481.82	609.07	2,048.41	1,498.63	36.68
INA CRNA GORA	2,209.02	3,348.37	2,919.59	3,324.12	2,950.27	12.67
Institut za javno zdravlje	3,882.74	2,512.03	2554.45	-	2,983.07	-14.36
Luka Bar	789.37	7,784.58	3,233.22	-	3,935.72	-17.84
JZU OPŠTA BOLNICA PLJEVLJA	4,038.65	166.05	1,622.67	1,640.85	1,867.05	-12.11
Željeznička infrastruktura	22,201.03	19,362.55	-	-	20,781.79	-6.82
JUGOPETROL	4,454.39	4,454.39	9,781.48	7,922.46	6,653.18	19.07
MOJ LAB	960.57	715.12	948.45 €	1,220.56	961.17	26.98
JZU Bolnicki centar Kotor	-	-	804.51 €	928.37	866.44	7.14
OPŠTA BOLNICA BLAŽO J. ORLANDIĆ	-	-	966.63	1,565.46	1,266.04	23.65
JZU OPŠTA BOLNICA BIJELO POLJE	4,324.10	1,381.77	1,689.33	1,875.69	2,317.72	-19.07
KLINIČKI CENTAR	85,606.00	43,559.13	43,430.34 €	42,871.26	53,866.68	-20.41
13. JUL PLANTAŽE	1,403.73	742.39	1,679.44 €	851.47	1,169.25	70.81

VOLI MOTORS	166.66	-	999.96	883.30	683.30	29.26
LUKOIL MONTENEGRO	1,851.45	418.16	409.07	821.18	874.96	- 6.14
AUTOREMONT OSMANAGIĆ	587.86	375.74	351.50	560.28	468.84	19.49

Ukupan iznos po godinama za sve zagađivače

Rjesenja za 2018 izdata u 2020	Rjesenja za 2019 izdata u 2020	Rjesenja za 2020 izdata u 2021	Rjesenja za 2021 izdata u 2022	Rjesenja za 2022 izdata u 2023	Rjesenja za 2023 izdata u 2024	Rjesenja za 2024 izdata u 2025 (nepotpuna)
529,379.36 €	497,221.75 €	489,025.87 €	465,992.85 €	815,859.50 €	451,675.84 €	184,036.03 €

Analiza pokazuje da će se za većinu subjekata povećati iznos eko-naknada stupanjem na snagu nove Odluke, što je u skladu sa povećanjem jediničnih cijena predviđenih novom Odlukom. Na primjer, kod pojedinih subjekata kao što je CGES bilježi se tendencija rasta iznosa naknade u odnosu na prethodne godine, dok EPCG i CEDIS (u posljednjoj godini) bilježe značajan pad, što može biti rezultat smanjenja količine otpada ili promjene načina obračuna istog.

Uvođenje novih cijena prati ukupni rast cijena proizvoda i usluga pa u tom smislu neće predstavljati značajno veće opterećenje subjektima koji su obveznici plaćanja eko-naknade. Takođe, uvođenje novih cijena trebalo bi dodatno da stimulise subjekte na optimizaciju otpada, uvođenje boljih tehnologija i odgovornije upravljanje opasnim otpadom, uz povećanje prihoda Eko-fonda i jačanje sistema zaštite životne sredine. Predlog dopunjuje implementaciju načela "zagađivač plaća", obezbjeđuje stabilno finansiranje Eko-fonda i doprinosi ekološkim i fiskalnim ciljevima nacionalne politike zaštite životne sredine.

Iskustvo iz Srbije oko visine naknada za zagađivanje životne sredine

Pravilnik o usklađenim iznosima naknade za zagađivanje životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 45/2018 od 13. juna 2018. godine) se donosi radi sprovođenja odredbi Uredbe o vrstama zagađivanja, kriterijumima za obračun naknade za zagađivanje životne sredine i obveznicima, visini i načinu obračunavanja i plaćanja naknade („Sl. glasnik RS”, br. 113/2005, 6/2007, 8/2010, 102/2010, 15/2012 i 91/2012), kojom se bliže određuju vrste zagađivanja, kriterijumi za obračun naknade za zagađivanje životne sredine i obveznici, visina i način obračunavanja i plaćanja naknade.

Prema članu 5. Uredbe, obveznici plaćanja naknade jesu sva pravna i fizička lica koja uzrokuju zagađenje životne sredine, i to: 1) zagađivači za emisije SO₂ i/ili NO₂ i/ili praškastih materija iz postrojenja, za koje se izdaje integrisana dozvola; 2) zagađivači praškastih materija iz asfaltnih baza; 3) proizvođač odnosno odlagač neopasnog industrijskog otpada i opasnog otpada za postrojenja za koja se izdaje integrisana dozvola; 4) uvoznici supstanci koje oštećuju ozonski omotač; 5) proizvođači odnosno uvoznici plastičnih kesa, osim biorazgradivih kesa.

Pravilnik se donosi svake godine jer se, na osnovu člana 21 stav 2 Uredbe, iznosi naknada po navedenim osnovama usklađuju godišnje sa indeksom potrošačkih cijena prema podacima republičke organizacije nadležne za poslove statistike. Pravilnikom se propisuju usklađeni

iznosi naknade za zagađivanje životne sredine, i to: naknade za emisije iz pojedinačnih izvora zagađivanja, za proizvedeni ili odloženi otpad, za supstance koje oštećuju ozonski omotač i za plastične kese.

Prema konkretnim odredbama Pravilnika iz 2018. godine:

1. Iznosi naknade za emisije iz pojedinačnih izvora zagađivanja jesu za:

- 1) jednu tonu emisije SO₂ – 9.005 dinara;
- 2) jednu tonu emisije NO₂ – 7.204 dinara;
- 3) jednu tonu emisije praškastih materija – 14.410 dinara;
- 4) jednu tonu emisije praškastih materija iz asfaltnih baza – 139.450 dinara.

2. Iznosi naknade za proizvedeni ili odloženi otpad jesu za:

- 1) jednu tonu odloženog neopasnog industrijskog otpada – 306 dinara;
- 2) jednu tonu proizvedenog opasnog otpada – 1.532 dinara.

3. Iznos naknade za supstance koje oštećuju ozonski omotač iznosi 52,00 dinara za jedan kilogram uvezene supstance.

Uredbom o kriterijumima za određivanje aktivnosti koje utiču na životnu sredinu, plaćanje eko takse postalo je obavezno za sva pravna lica, preduzetnike i udruženja. Iznos eko takse, osim od djelatnosti, zavisi i od toga da li je neko klasifikovan kao veliko, srednje, malo ili mikro pravno lice ili preduzetnik, odnosno da li neka djelatnost ima veliki, srednji ili mali uticaj na životnu sredinu. Na osnovu ova dva parametra određuje se godišnja eko taksa.

Način plaćanja eko takse, prikazano u dinarima na godišnjem nivou:

	Veliki negativni uticaj na životnu sredinu	Srednji negativni uticaj na životnu sredinu	Mali negativni uticaj na životnu sredinu
Veliko pravno lice	2.000.000	1.000.000	500.000
Srednje pravno lice	500.000	250.000	125.000
Malo pravno lice	200.000	100.000	50.000
Mikro pravno lice i preduzetnici	20.000	10.000	5.000

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;

- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;**
- **Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.**

- Za implementaciju propisa nijesu potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Implementacijom propisa se ne stvaraju međunarodne finansijske obaveze.
- Propis (odluka) je podzakonski akt, tako da ne podrazumijeva dalje podzakonske akte.
- Upisom Eko-fonda 03.03.2020. godine u Centralni registar privrednih subjekata, u skladu sa Odlukom o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine donijetoj na sjednici Vlade 22. novembra 2018. godine, stvoreni su uslovi da se Uredba o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine prilagodi praksi poslovanja Eko-fonda.
- Članom 4 predloga Odluke, definisano je da se eko-naknade uplaćuju na uplatne račune javnih prihoda, a da se zatim sredstva sa uplatnih računa javnih prihoda po osnovu eko-naknada preusmjeravaju na račun Eko-fonda, kako je i propisano Zakonom o životnoj sredini.
- Prilivi po osnovu eko-naknada u prethodnih 5 godina su iznosili kako slijedi:
 - 2020. godine 490.803,96€
 - 2021. godine 479.649,79€
 - 2022. godine 242.277,42€
 - 2023. godine 745.096,87€
 - 2024. godine 432.424,35€
- Sredstva prikupljena od eko-naknada predstavljaju prihode Eko-fonda i troše se u skladu sa osnivačkim aktima Društva, kao i Programom rada i Finansijskim planom usvojenim od strane Vlade Crne Gore.
- Bitna novina predloženog propisa jeste izdavanje rješenja o obračunu do 30.06. tekuće godine, na osnovu dostavljenih podataka iz prethodne godine. Na taj način obveznici će plaćati eko-naknade za tekuću godinu do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec uz mogućnost da se iznos eko-naknade se može izmiriti u cjelosti jednokratno najkasnije do 31. decembra tekuće godine.
- Donošenjem Odluke obveznici će u narednim godinama imati obavezu plaćanja eko-naknade za tekuću godinu, kako je prethodno pojašnjeno.
- Implementacijom propisa neće se direktno ostvariti prihodi za budžet Crne Gore ali će se uplatom sredstva na račun Eko-fonda indirektno doprinijeti ispunjavanju nacionalnih strateških ciljeva i preuzetih međunarodnih obaveza kroz ulaganja za realizaciju projekata u oblasti životne sredine i energetske-klimatske oblasti, shodno Godišnjem programu radu i Finansijskom planu Eko-fonda usvojenim od Vlade Crne Gore.
- Metodologija koja će se koristiti prilikom obračunavanja finansijskih prihoda definisana je predlogom Odluke. Agencija za zaštitu životne sredine zadužena je za vođenje katastra zagađivača i na osnovu njega izdavanje rješenja obavezniciima plaćanja eko-naknada kojim je definisana visina i način plaćanja eko-naknada. Visina naknade za vazduh se određuje na osnovu izvještaja o mjerenju emisija i broju radnih sati postrojenja za prethodnu godinu koji obaveznik dostavlja organu uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine, odnosno toni stvorenog i deponovanog opasnog otpada. Ako se, uslijed tehničkih karakteristika postrojenja, mjerenjem ne može utvrditi maseni protok i količina zagađujućih materija emitovanih u vazduh, obračun naknade se vrši na osnovu emisijonih faktora propisanih EMEP/EEA metodologijom za izradu inventara emisija. Visina eko-naknada definisanih ovim predlogom Odluke usklađuju se na godišnjem nivou prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike sa rastom cijena na malo.
- Usvajanjem predmetne Odluke, procjenjuje se da će prihodi Eko-fonda iznositi okvirno 450,000.00€ za 2025. godinu, pri čemu treba imati u vidu da zbog načina i rokova naplate eko-naknada prihodi se ne moraju podudarati sa prilivima. Uzimajući u obzir dosadašnju praksu poslovanja Eko-fonda, iznos prihoda i priliva se razlikovao.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.**

- Prilikom izrade Predloga odluke nije korišćena eksterna ekspertiza.
- Održan je konsultativni sastanak sa Privrednom komorom i predstavnicima privrede (privrednim društvima, preduzetnicima i drugim pravnim licima koji obavljanjem djelatnosti zagađuju životnu sredinu), na kojem su isti upoznati sa Predlogom odluke, odnosno novim iznosima eko-naknada.

Na Predlog odluke, dobijena su pozitivna mišljenja Ministarstva ekonomskog razvoja (akt broj 11-323/25-3248/2 od 30.juna 2025.godine) i Poreske uprave (akt broj I/1-12835/2 od 4.jula 2025.godine) .

Dalje, aktom broj 7087 od 8.07.2025.godine dobijeno je mišljenje Željezničke infrastrukture Crne Gore AD Podgorica, dok je aktom broj 04-2217/2 od 30.07.2025.godine dostavljeno mišljenje Privredne Komore. Navedenim mišljenjima je ukazano da su Predlogom odluke značajno povećane naknade za stvaranje i deponovanje opasnog otpada-424,28 eura po toni stvorenog i deponovanog opasnog otpada u odnosu na trenutno važeću Uredbu, te da ovakvo povećanje predstavlja fiskalno opterećenje za subjekte koji u okviru svoje djelatnosti generišu ovu vrstu otpada. Predloženo je da se naknada obračunava isključivo za količine opasnog otpada koje u obračunskom periodu nijesu predate ovlašćenim sakupljačima, odnosno da se uvede korektivni faktor kojim bi se iznos naknade umanjivao u skladu sa količinama uredno predatog otpada ovlašćenim operaterima za sakupljanje i tretman. Dodatno ukazano je na potrebu da se razmotri metodologija uskladjivanja naknade sa indeksom potrošačkih cijena, kako bi se izbjegla dodatna fiskalna neizvjesnost u kontekstu promjenljivih tržišnih uslova. Predloženo je da se razmotri i usklađivanje visine eko naknade sa stvarnim stepenom negativnog uticaja na životnu sredinu, te da se razmotri mogućnost fazne primjene novih iznosa ili odgovarajuće dinamike u obračunu, kako bi se obezbijedila proporcionalnost između regulatornih zahtjeva i operativnih kapaciteta. Odbor udruženja poljoprivrede i prehrambene industrije Privredne komore CG ukazao je na potrebu dodatnog pojašnjenja metodologije obračuna, kako bi privredni subjekti mogli na vrijeme razumjeti obaveze koje će proizilaziti iz primjene predmetne odluke.

U vezi sa navedenim, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera ukazuje na sledeće:

Povećanje iznosa naknada posljedica je rasta cijena na malo i usklađeno je sa indeksom potrošačkih cijena pa je stoga logično da je visina eko-naknada za stvaranje i deponovanje opasnog otpada veća u odnosu na važeću Uredbu, imajući u vidu da su i cijene proizvoda i usluga obveznika plaćanja naknade uvećane, a da je iznos eko-naknada ostao na istom nivou. Naime, s obzirom da se cijena eko-naknada nije mijenjala od 2008.godine, a uzimajući u obzir inflaciju u periodu od tada do 2024.godine, pristupili smo utvrđivanju korigovane cijene eko-naknade koja je uvećana u skladu sa rastom indeksa potrošačkih cijena (CPI). Samim tim nije došlo do povećanja eko-naknade već do korekcije cijene u skladu sa rastom CPI.

Pri navedenom ukazujemo da će visina eko-naknade, utvrđena za prethodni obračunski period, svake naredne godine biti korigovana, odnosno umanjena ili povećana za CPI, shodno podacima organa uprave nadležnog za statistiku.

Tretman opasnog otpada je obaveza propisana Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list CG" broj 34/24, 92/24) i svi subjekti koji stvaraju ovakav otpad su u obavezi da isti zbrinu na odgovarajući način, te u tom smislu predaja istog ne može biti osnov za umanjeње naknade za njegovo stvaranje. Komentari koji se odnosi na uvođenje korektivnog faktora na cijenu, a u odnosu na korigovanje cijene prilikom predaje otpada sakupljaču je neutemeljen, jer se naknada izdaje za stvaranje otpada, što ne oslobađa stvaraoca da plati punu cijenu za njegovo stvaranje, tako da se predložena cijena odnosi na ukupnu količinu stvorenog otpada. Što se tiče primjedbe da se razmotri usklađivanje visine eko-naknade sa stvarnim stepenom negativnog uticaja na životnu sredinu, ukazujemo da je Zakonom o upravljanju otpadom predviđeno da zagađivač dostavlja izvještaje o otpadu, u kojem je navedena količina stvoreno i deponovanog otpada, i samo na osnovu tog kriterijuma se može vršiti obračun naknada. Odlukom je predviđena mogućnost plaćanje eko-naknade u ratama, pa se to može smatrati olakšicom za privredne subjekte obveznike plaćanja naknade. U odnosu na predlog o potrebi dodatnog pojašnjenja metodologije obračuna, predloženo je organizovanje zajedničkog sastanka sa predstavnicima Privredne komore, Agencije za zaštitu životne sredine, Eko fonda, kao i privrednim subjektima.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
 - **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
 - **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
 - **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Potencijalne prepreke pri implementaciji propisa odnose se na neispunjavanju zakonskih obaveza obveznika plaćanja naknada na koje se ovaj propis odnosi. Obveznici plaćanja naknada su pravna lica koja su identifikovani kao „zagađivači“ odnosno svako privredno društvo, preduzetnik ili drugo pravno lice koje posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja uzrokuje ili može uzrokovati zagađenje životne sredine i/ili koje je upisano u katastar zagađivača. Operateri postrojenja mogu otpočeti obavljanje aktivnosti samo na osnovu integrisane dozvole organa uprave i duži su da rezultate mjerenja dostavljaju jednom godišnje organu uprave, koji provjerava da li su prekoračeni nivoi emisija utvrđeni u skladu sa najbolje dostupnim tehnikama.
 - Mjere koje se mogu preduzeti tiču se kontrole naplate koju vrši Poreska uprava u skladu sa propisom kojim se uređuje poreska administracija. Predlogom odluke definisano je da ako obaveznik ne plati dospjele obaveze u predviđenom roku naplata duga sa pripadajućom kamatom izvršiće se prinudnim putem, u skladu sa propisom kojim se uređuje poreska administracija. Pored toga, Eko-fond u skladu sa internim procedurama vodi evidenciju izdatih rješenja po osnovu eko-naknada i naplatu istih.
 - Jedna od mjera koja će biti preduzeta tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi je i dodatno unapređenje integrisanog katastra zagađivača, kao registra svih vrsta zagađivača životne sredine, uspostavljen u skladu sa zakonom, uključujući unapređenje procesa prikupljanja, verifikacije i izvještavanja, te usklađenosti sa lokalnim katastrima u Crnoj Gori.
 - Osnovu funkcionisanja Eko-fonda predstavljaju prihodi ostvareni po osnovu eko-naknada na osnovu kojih se kreira Program rada i Finansijski plan, koji u skladu sa internim aktom, Eko-fond predlaže Vladi Crne Gore kao Osnivaču, do 15.04. tekuće godine, preko Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera. Eko-fond po završetku poslovne godine, a najkasnije do 15.04. naredne godine, *Izvještaj o realizaciji programa rada i finansijskog plana* dostavlja Vladi Crne Gore, preko Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera. Stoga, indikator prema kojem će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste realizacija Programa rada i Finansijskog plana, odnosno finansiranje projekata iz oblasti životne sredine i energetske efikasnosti.

- Glavni indikator kojim će se mjeriti ispunjenje ciljeva koji se žele postići donošenjem Odluke je upravo uspješnost naplate predviđenih eko-naknada na osnovu izdatih rješenja od strane Agencije za zaštitu životne sredine.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije propisa zadužena je Agencija za zaštitu životne sredine, Poreska uprava, kao i Eko - fond.

Podgorica, 14.10.2025.godine

MINISTAR
Damjan Ćulačić